

Урок №3 Тема: Люблінська унія та її вплив на розвиток українських земель.

Мета: з'ясувати, якими були передумови укладення Люблінської унії; дізнатися, як на Люблінському сеймі відбулося об'єднання Польського королівства і Великого князівства Литовського в єдину державу; показувати на карті територіальні зміни, що відбулися внаслідок Люблінської унії; характеризувати суспільно-політичні зміни на українських землях після Люблінської унії.

Основні поняття: Люблінська унія, Річ Посполита, воєводства, федеративна держава.

Основні дати: *1 липня 1569 р.* — укладення Люблінської унії, створення держави Річ Посполита.

Федеративна держава — союзна держава, що складається з кількох державних утворень, кожне з яких, зберігаючи власні органи влади, підпорядковується загальнофедеративним органам влади.

«Шляхетська демократія» — назва, що використовувалася стосовно устрою Речі Посполитої, за якого провідна роль у державі належала привілейованому стану, що управляв країною від імені всього народу.

60-ті рр. XVI ст. стали періодом важливих змін для українських земель, пов'язаних з об'єднанням Польського королівства і Великого князівства Литовського в єдине державне утворення.

У цей час Велике князівство Литовське дуже послабилося. Зазнавши поразки у війнах із Московією наприкінці XV — у першій половині XVI ст., Литва втратила значну частину своєї території. Із 1561 р. Литва брала участь у Лівонській війні проти Московської держави. Унаслідок поразок литовська сторона опинилася в стані глибокої кризи та прагнула отримати воєнну допомогу від Польщі. Зі свого боку Польське королівство сподівалося скористатися ослабленням Литви, щоб реалізувати свої плани просування на слов'янський Схід. Ідея об'єднання Литви та Польщі мала прихильників в обох державах, проте відрізнялася за змістом. Литовські магнати, що мали панівне становище в державі, виступали за незалежність і погоджувалися на об'єднання «двох рівних» за умови існування окремого сейму й забезпечення свого привілейованого становища.

На українських землях, які внаслідок Люблінської унії відійшли до Польщі, було запроваджено польський адміністративно-територіальний устрій. Вони поділялися на воєводства, очолювані призначеними урядом воєводами. Воєводства поділялися на повіти, де адміністративна й судова влада зосереджувалася у призначуваних королем старост. У воєводствах і повітах для вирішення місцевих питань, обрання депутатів на загальнодержавний Вальний (загальний) сейм періодично скликалися шляхетські сеймики.

Домашнє завдання: прочитай параграф § 2, запиши та запам'ятай основні терміни та дати, виконай в зошиті завдання з листа самоконтролю до уроку №3